

Поважни настани:

- **Позначајни пазарни движења: намалување на цените на акциите, пад на приносите на обврзниците во еврозона и израмнување на кривата во САД**
- **САД: Очекувања за зголемување на каматните стапки на состанокот на ФЕД во декември**
- **Германија: Прекин на преговорите за формирање коалиција**

Во текот на неделата, на меѓународните финансиски пазари беше забележано намалување на цените на акциите, коешто започна во Азија, при најголем пад на берзанскиот индекс во Јапонија (Тоpix) од март. Ваквите движења во Јапонија се должеа на намалување на долгите позиции на инвеститорите со цел остварување профит, во услови на рекордно високи нивоа и доведоа до зголемена одбивност кон ризик, којашто се пренесе и врз другите светски берзи.

Во САД, Републиканците направија важен чекор кон најголемата даночна промена во САД од 1980-тите години наваму. Имено, Претставничкиот дом на САД со 227 „за“ и 205 „против“, го усвои предлог-законот за даночна реформа, којашто овозможува одобрување на широк пакет на даночни намалувања.

Во текот на неделата беа одржани говори на неколку претседатели на ФЕД, коишто главно беа во насока на затегнување на политиката на ФЕД на следниот состанок. Гувернерот на ФЕД Филаделфија, Патрик Харкер, изјави дека ќе поддржи зголемување на каматните стапки на декемврискиот состанок на ФЕД, и покрај ниските инфлациски притисоци, бидејќи ФЕД треба да биде подготвена за секој иден економски шок. Гувернерот на ФЕД Бостон, Ерик Розенгерен, ги истакна поволните економски услови, односно намалувањето на невработеноста и одржливиот економски раст во САД. Подготвеност за зголемување на каматните стапки на декемврискиот состанок покажа и гувернерот на ФЕД Далас, Роберт Каплан. Од друга страна, гувернерот на ФЕД Чикаго, Чарлс Еванс, изрази загриженост за падот на инфлациските очекувања, нагласувајќи ја потребата ФЕД повеќе да нагласи во комуникацијата со јавноста дека постои веројатност за повисока инфлација во следниот период.

Показателите за САД беа во различна насока. Стапката на инфлација, како што и се очекуваше, се намали од 2,2% на 2% во октомври, како одраз на падот на цените на енергијата и транспортните услуги, а базичната инфлација се намали од 0,5% на 0,1%. Растот на трговијата на мало во истиот месец се сведе од 1,9% на 0,2% (пазарите очекуваа раст од 0%), во услови на пад на продажбата на автомобилски делови, нафтните деривати и опрема за градежништво. Од друга страна, стапката на раст на индустриското производство во текот на октомври се зголеми од 0,4% на 0,9%, како резултат на растот на производството за нетрајни производи и стоки за

широка потрошувачка. Во однос на пазарот на недвижности, податоците главно упатија на зголемен придонес на овој сегмент во растот на БДП во четвртото тримесечје. Бројот на започнати градби на куќи значајно се зголеми во октомври на месечна основа (за 13,7%), а бројот на издадени одобренија за градба исто така забележа значаен пораст од 5,9%. Според високофреквентните податоци за пазарот на труд, првичните барања за социјална помош во неделата до 11 ноември се зголемија за 10.000 и достигнаа ниво од 249.000 барања (наспроти пазарните очекувања за намалување на првичните барања за социјална помош за 5.000 барања).

Показателите за еврозоната посочија на солидни економски остварувања. Според втората процена за БДП за третиот квартал од 2017 година беше потврдена стапката на раст од 0,6% на квартална основа и 2,5% на годишна основа. Анализирани по поодделни земји, на квартална основа, најизразен беше економскиот раст во Романија (2,6%) и Летонија (1,5%). Економскиот раст во Шпанија (0,8%), исто така, беше над просекот на земјите од еврозоната, а најголемата економија во еврозоната, Германија, забележа побрз раст од пазарните очекувања (0,8%, наспроти очекувања за раст од 0,6%). Во такви услови, стабилниот економски раст позитивно влијаеше врз пазарот на труд во еврозоната, односно стапката на невработеност се намали од 9% на 8,9%, сведувајќи се на најниското ниво во последните девет години. Во септември, индустриското производство во еврозоната согласно со пазарните очекувања се намали за 0,6% на месечна основа, откако претходниот месец забележа раст од 1,4%. Стапката на инфлација во еврозоната во октомври беше на нивото на првичниот податок од 1,4%, исто како и базичната инфлација (1,2%).

Политичките партии во Германија не успеаја да постигнат договор за формирање влада, откако Партијата на слободни демократи (ФДП) се повлече од преговорите. Канцеларката Ангела Меркел изјави дека нејзините напори за формирање влада се покажаа неуспешни, нагласувајќи дека ќе се консултира со претседателот Франк-Волтер Штајнмаер за идните чекори за надминување на тековната ситуација. Со прекинувањето на преговорите меѓу политичките партии на Германија ѝ остануваат на располагање две опции: Меркел да формира малцинска влада, или германскиот претседател да свика нови избори, доколку не се формира влада.

Пазарните учесници со внимание ги проследија високофреквентните податоци за кинеската економија, коишто беа послаби од претходните остварувања и редовниот квартален извештај на централната банка на Кина. Имено, растот на индустриското производство во октомври се намали

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 13 – 17 ноември 2017

од 6,6% на 6,2%, а порастот на трговијата на мало се сведе од 10,3% на 10%.

Во редовниот квартален извештај на централната банка на Кина, беше нагласено дека е потребно да се „неутрализира“ контрацикличниот фактор во

пресметката на курсот воведена во мај¹. Ваквата вест пазарните аналитичари ја протолкуваа дека централната банка прифаќа повисока променливост на курсот, како и поголема толеранција на негово евентуално слабеење при јакнење на САД-доларот.

Позначајни пазарни движења

Одбивноста кон ризик на меѓународните пазари предизвика зголемена побарувачка на високобезбедни инструменти и надолна корекција на цените на акциите, како и слабеење на валутите поврзани со стоките производи и зголемување на вредноста на јапонскиот јен и швајцарскиот франк. Таквото пазарно расположение влијаеше во насока на пад на приносите на државните обврзници во еврозоната на сите сегменти, којшто беше поддржан и од стапката на инфлација во еврозоната, којашто сè уште упатува на ниски инфлациски притисоци. Останатите показатели за еврозоната, коишто беа поволни, придонесоа за зајакнување на курсот на еврото на неделна основа. Во САД, кривата на принос на државните обврзници се израмни. Имено, целосното вкалкулирано зголемување на каматните стапки на декемврискиот состанок на ФЕД ги придвижи кратките рочности нагоре, додека пониските инфлациски притисоци и пониската трговија на мало во САД, предизвикаа пад на приносите во 10-годишниот сегмент на кривата на приноси. Во такви услови, распонот помеѓу приносите на 10-годишните и двегодишните државни обврзници на САД, се сведе на најниското ниво во последните 10 години, израмнувајќи ја кривата на приноси. Цената на нафтата на неделна основа умерено се намали, главно како одраз на неизвесноста дали Русија ќе го подржи предлогот за продолжување на договорот за намалување на производството на нафта коешто ќе се дискутира на следниот состанок на ОПЕК.

Селектирани пазарни показатели

Календар за периодот 20 – 24 ноември

Понеделник 20 ноември	Вторник 21 ноември	Среда 22 ноември	Четврток 23 ноември	Петок 24 ноември
/	САД – продажба на постојни објекти за домување (ноември)	САД – порачки за трајни добра (ноември), првични барања за социјална помош (недела до 18 ноември)	Еврозона – композитен индекс ПМИ (ноември) Германија, Велика Британија – БДП (квартал 3) Франција – показател за деловната клима (ноември) Белгија – деловна клима (ноември) Записник од состанокот на ЕЦБ	Германија – показател за деловната клима ИФО (ноември)

¹ Во рамки на Механизмот за самодисциплинање на девизниот курс (Foreign Exchange Self-Disciplinary Mechanism), при пресметката на централниот паритет на кинескиот јуан во однос на САД-доларот, покрај курсот на крај на ден и промена на девизниот курс наспроти кошничка валута, централната банка на Кина додаде т.н. „контрацикличен фактор“, со цел вредноста на јуанот подобро да

ги одразува промените на фундаментите и да се намалат флукуациите движени од пазарното расположение. Аналитичарите сметаа дека ваквиот потег има за цел да се ограничи влијанието на пазарното вреднување врз формирањето на курсот.